

Utredning om delningsekonomin potential för jobbskapande och lägre levnadskostnader i Lindängen och Rosengård

Summering

För att få bukt med dagens rådande miljöproblem behövs många åtgärder, bland annat förändrade konsumtionssätt- och vanor. Ekonomiska modeller som länge dominerats av linjära processer och ”slit och släng”-attityder behöver lämna plats för mer cirkulära, slutna kretslopp med ett högre tillvaratagande av resurser. Delningsekonomi är ett begrepp som förekommer allt oftare och syftar på system där tjänster och varor delas mellan personer. Fokus inom delningsekonomin ligger alltså på tillgång av en funktion i stället för på ägande av en produkt, i denna utredning ingår även reparation, uthyrning och återbruk som en del av delningsekonomi. Den snabba utvecklingstakten inom digitalisering under senare år, är en avgörande faktor för den stora potential som delningsekonomin nu innehar, då flertalet nya digitala plattformar har medfört möjligheter för att skapa lättillgängliga system för delning.

Denna utredning undersöker delningsekonomin potential i Malmö, framförallt i områdena Rosengård och Lindängen. En förutsättning för att kunna bygga fungerande system för delningsekonomi är att känna till användares drivkrafter samt vad som ses som hinder. I utredningen kartläggs därmed en rad faktorer som spelar in. Bland de största drivkrafterna anges den sociala aspekten, att det öppnar för nya bekantskaper, och att det är billigare. De två största hindren tycks vara 1) att allmänheten inte känner till att dessa tjänster existerar, och 2) trygghetsfaktorn. Ofta upplever användare inte tillräckligt stor tillit för att dela varor eller tjänster med främlingar, samt att användare vid händelse av problem mellan två parter i en delningsuppställning inte kan räkna med försäkrings- eller lagmässig uppbäckning.

Enligt en enkätundersökning som genomfördes i Malmö 2016 uppger dock hela 83 % att de kan tänka sig att dela varor eller tjänster med andra i någon utsträckning. Malmöbornas inställning speglar därmed ganska väl attityder på nationell nivå. Bara i Malmö existerar redan en rad möjligheter att dela varor och tjänster, ett framgångsrikt exempel är cykelpoolen Malmö by Bike. I Sverige och övriga världen finns ännu fler exempel på välfungerande system vad gäller delningsekonomi och i denna utredning har därför en omvärldsanalys genomförts i syfte att klargöra om det finns initiativ på andra platser som skulle kunna kopieras till Malmö.

Utredningen genomförs inom projektet Malmö Innovationsarena (MIA), som syftar till att skapa mer hållbara bostadsområden i Malmö genom att stimulera, utveckla, testa och sprida innovationer. Kunskapen om delningsekonomi är ännu låg, så att synliggöra möjligheterna för Malmöbor är en viktig slutsats av utredning. Syftet med utredning är också att föreslå initiativ som kan utvecklas som en del av MIA-projektet. Potential för samarbete finns med Mötesplatsen ReTuren i Lindängen som redan jobbar med delningsekonomi och återbruk. Även ett test med skåpet Tage, där kvarlämnade artiklar på förskolor i en stadsdel samlas ihop och byts med barn i andra delar, kan bli aktuellt för test.

Innehåll

Summering	2
Syfte	4
Avgränsningar	6
Metod	7
Bakgrund	8
Drivkrafter, möjligheter och hinder	10
Delningsekonomins potential i Malmö	13
Omvärldsanalys av delningsekonomi	15
Resultat av utredningen	23
Slutsats	26
Referenser	27
Bilaga 1 - Exempel	29
Bilaga 2 - Bakgrund områden	31

Syfte

Syftet med denna utredning är att undersöka delningsekonomins potential för lägre levnadskostnader och jobbskapande i områdena Lindängen och Rosengård i Malmö stad.

Intressanta nationella och internationella exempel kartläggs för att bedöma om liknande exempel kan implementeras i Malmö och fungera långsiktigt.

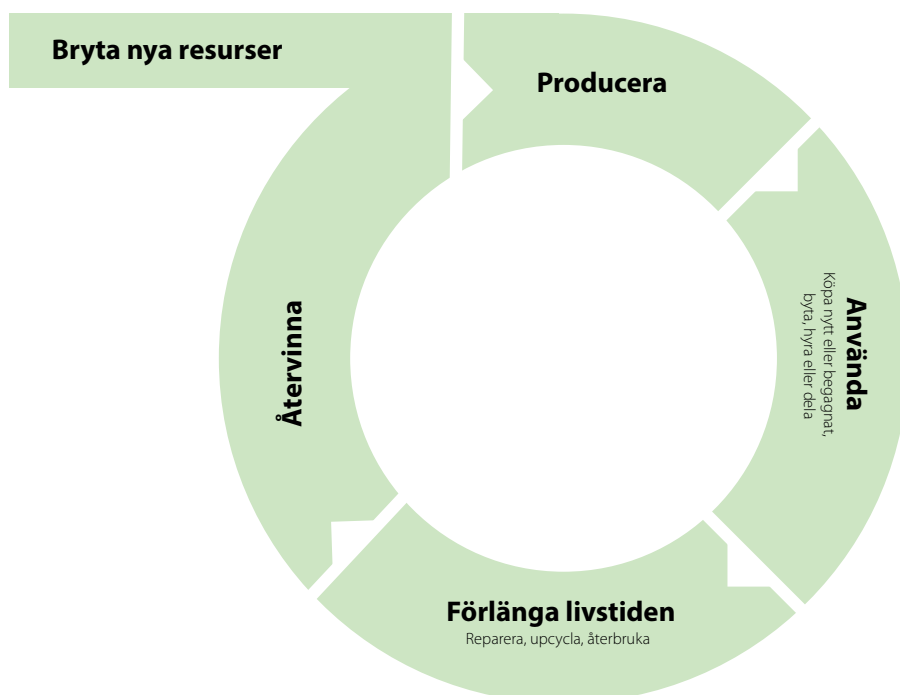
Utredningen ska identifiera behov hos de boende samt hinder och möjligheter för jobbskapande och lägre levnadskostnader. Syftet är också att identifiera processer och verksamheter som Malmö Innovationsarena (MIA) kan stödja och vidare undersöka och utvärdera möjligheter inom delningsekonomi. Utredningen genomförs inom MIA, ett projekt som ämnar att skapa mer hållbara bostadsområden i Malmö genom att stimulera, utveckla, testa och sprida innovationer.

Definition av cirkulär- och delningsekonomi

Linjära processer har länge dominerat de flesta ekonomiska modeller och konceptet för vinstmaximering ser ofta ut i stil med följande mönster:

I motsats till denna slit- och släng-metod handlar cirkulär ekonomi om att skapa cirkulära kretslopp i företag, samhällen eller organisationer för att på så vis minimera avfall och behovet av att bryta nya resurser, samt att minska till exempel utsläpp och energiläckage. Några exempel på åtgärder i ett cirkulärt system är bland annat reparation, återanvändning, återvinning, delning och upcycling. Upcycling innebär en uppgradering på produktionsskalan där avfall blir något nytt. Följande flöde visar hur ett cirkulär kretslopp kan se ut:

Definition av cirkulär ekonomi som används i SOU 2017:22:

Bevara och stärk naturkapitalet genom att förvalta ändliga resurser och balansera nyttjandet av förnybara resursflöden.

Optimera resursutnyttjandet genom att cirkulera produkter, komponenter eller material med så högt nyttjande som möjligt.

Främja verkningsfulla system genom att eliminera negativa sidoeffekter av resursanvändningen som miljögifter, buller, trängsel, eller negativa hälsoeffekter.

Delningsekonomi är ett brett begrepp och utgör en viktig del inom cirkulär ekonomi. Eftersom det är ett relativt nytt begrepp, råder det oenighet om vilka aktiviteter som ingår

i delningsekonomi, men generellt syftar begreppet till att försöka ringa in nya tjänster som baseras på delning av resurser, oftast via en digital plattform. Delning innebär att hyra, hyra ut, byta eller låna tillgångar av varandra, snarare än att köpa varor eller tjänster av professionella näringsidkare. I de flesta definitioner beskrivs delningsekonomi som delning mellan privatpersoner, men det förekommer också i andra former, som av privatperson mot företag, till exempel i en bilpool.

Grundtanken i delningsekonomin har funnits länge i flera olika branscher, till exempel i form av bilpooler och uthyrning av sommarhus. Det nya tillskottet är den digitala utvecklingen av framförallt app- och webbaserade plattformar som har förenklat delning av outnyttjade resurser mellan personer. Digitaliseringen tillsammans med människors medvetenhet om miljö och hållbarhet har satt delningsekonomin på agendan. (Konkurrensverket, 2017)

EU-kommissionen definierar delningsekonomi som:

Affärsmodeller där verksamheten möjliggörs av delningsplattformar som skapar en öppen marknadsplats för tillfällig användning av varor eller tjänster, ofta tillhandahållna av privatpersoner.

Skatteverket definierar delningsekonomi som:

De transaktioner där underutnyttjade tillgångar säljs, hyrs ut, byts, samägs eller samnyttjas, huvudsakligen via en digital marknadsplats som inbegriper en tillhandahållare, utförare och en konsument. Det kan även handla om erbjudanden av tjänster.

SOU 2017:26 definierar delningsekonomi som:

Den del av ekonomin där privatpersoner ger varandra tillgång till underutnyttjade resurser, egendom såväl som tjänster, mot eller utan betalning. Detta kan ske med hjälp av digitala plattformar eller via analoga fora. Gemensamt är dock att resurserna ska kunna delas med användare bortom den egna bekantskapskretsen.

Skatteverkets definition skiljer sig i princip från kommissionens definition på en punkt, nämligen att Skatteverket inkluderar försäljning av tillgångar i delningsekonomin. Regeringen utmärker sig eftersom de i SOU 2017:26 poängterar att det endast är privatpersoner som delar med varandra, inte näringsidkare.

Oavsett definition så handlar delningsekonomi om delning och användning av underutnyttjade immateriella och materiella resurser, till exempel en bostad som annars stått tom, en bil som annars stått parkerad eller en bormaskin som inte används. Fokus ligger på tillgång av en funktion istället för ägande av en produkt (SOU 2017:26).

Ett annat begrepp som ofta används synonymt med delningsekonomi är kollaborativ konsumtion. Vissa menar att betydelsen av att dela exkluderar utbyte där pengar tillfaller en part (Martin, 2015). Kollaborativ konsumtion innefattar uthyrning av varor, det vill säga tillfällig användning av en vara mot en kostnad, vilket egentligen inte stämmer överens med betydelsen av delning. Till synes finns alltså en rad definitioner på dessa begrepp.

Utredningens definition av delningsekonomi

För enkelhetens skull kommer begreppet delningsekonomi att användas i resten av rapporten. Kartläggningen begränsas dock inte till att dela resurser mellan privatpersoner utan har även ett marknadsorienterat fokus. Aktiviteterna kan omfatta både privatpersoner, kommersiella näringsidkare och ideella föreningar och behöver inte vara knuten till en digital plattform. Vi använder alltså begreppet delningsekonomi trots att vi har en bredare ansats med även delar av en cirkulär ekonomi inkluderat, så som; återbruk, reparation och uppgradering av produkter. Det vi vill fånga är möjligheten till tillvaratagandet och återbruk av resurser: lösningar för delning av resurser, främja entreprenörer som ser avfall och begagnat som en resurs och affärsidé.

"Det vi vill fånga är möjligheten till tillvaratagandet och återbruk av resurser: lösningar för delning av resurser, främja entreprenörer som ser avfall och begagnat som en resurs och affärsidé."

Avgränsningar

Kategoriskt fokus

Eftersom delningsekonomi är en mångfacetterad företeelse så har vissa avgränsningar gjorts kring vad som ska inkluderas. Utredningen fokuserar på delande av tjänster och konsumentprodukter. Fastigheter och mark, transport och finansiering är alltså inte i fokus i utredningen. Inom projektet Malmö Innovationsarena (MIA), som denna utredning görs inom, finns dock andra delprojekt som fokuserar på samutnyttjande av ytor.

En anledning till att just transport och boende inte står i fokus i denna utredning har att göra med den något problematiska diskussion som ofta finns kopplat till delandelösningar inom just dessa två områden. Exempel på tjänster inom transport och boende med viss medföljande problematik är Uber och Airbnb. Förutom att ge smidiga och ofta billigare lösningar på taxi och hotell, har dessa också kritiserats för att ge osäkra arbetsvillkor och bidra till gentrifierade områden där lokalinvanarna inte har möjlighet att bo kvar. I Malmö har dock diskussionen kring just Uber och Airbnb inte varit särskilt stor, vilket kan tänkas bero på att Malmö helt enkelt inte är en tillräckligt stor stad för att tjänsterna ska ha uppbringat en så utbredd problematik. Oavsett kommer utredningen varken att fokusera på delningslösningar inom transport, boende eller finansiering.

Delningsekonomin tjänster och utbud kan grovt delas upp i fem olika kategorier:

- Fastigheter och mark
- Finansiering
- Transport
- Tid/tjänster
- Konsumentprodukter

Tid/tjänster och konsumentprodukter är i fokus för utredningen.

Referensområden

MIAs projektgeografi sträcker sig över stadsdelarna Kirseberg/Östervärn, Rosengård/Amiralsstaden och Lindängen. I Kirseberg/Östervärn pågår redan en stor satsning på delningsekonomi i och med Sege Park, där delningsekonomi står i fokus för planering och byggande.

Denna utredning fokuserar på stadsdelarna Lindängen och Rosengård, se utförlig beskrivning i bilaga 2. Dessa områden har växt fram ur miljonprogrammet på 70-talet och de påminner mycket om varandra. De drivs av starka communities och många föreningar.

Stadsdelarna har mycket liknande utmaningar, varav de största är hög barnfattigdom och låg sysselsättningsgrad. Även segregation är en utmaning i stora delar av Malmö, vilket blir tydligt inte minst i just Lindängen och Rosengård.

Metod

Utredningen baseras på intervjuer och workshops, litteraturstudier om delningsekonomi samt från kartläggningen av lokala, nationella och internationella exempel.

En större workshop genomfördes den 30 augusti 2017 med tjänstepersoner som har erfarenhet från och jobbar i de geografiska områden som utredningen vill undersöka, samt med projektdeltagare i Malmö Innovationsarena (MIA). Även en mindre workshop med personer kopplade till ReTuren genomfördes. Förutom dessa två workshops gjordes ett antal uppföljande telefonintervjuer med tjänstepersoner inom Malmö stad med koppling till projektgeografin, samt intervjuer med fastighetsbolag och näringsidkare inom delningsekonomi.

Utredningen genomför Damanco på uppdrag av och tillsammans med projektledaren för Bo och Leva hållbart, inom projektet MIA.

Bakgrund

Malmö stad tog tidigt ett helhetsgrepp i arbetet med hållbar stadsutveckling vilket varit mycket framgångsrikt. Idag anses Malmö vara en av världens grönaste städer. Staden har satt upp tuffa klimatomål och gjort stora investeringar i att förbättra kollektivtrafiken och infrastrukturen. År 2017 blev staden utsedd till världens femte bästa cykelstad. Malmö stad deltar i ett flertal projekt som främjar ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Exempel på välkända stadsutvecklingsprojekt är Ekostaden Augustenborg, Sege Park och Västra hamnen med bland annat Bo01-området. I Rosengård pågår flera omfattande klimatinvesteringar och även den nya stadsdelen som byggs i Hyllie ska ha en hög miljömässig profil. Med sina ca 330 000 invånare är Malmö Sveriges tredje största stad med en beräknad befolkningstillväxt på ca 15 % de kommande tio åren.

Malmö innovationsarena (MIA)

MIA är en innovationsplattform som ska ta byggandet i Malmö till en ny nivå genom att stimulera, utveckla, testa och sprida innovationer som snabbt, hållbart och kostnadseffektivt kan öka antalet bostäder och skapa mer hållbara bostadsområden. För att lyckas behöver samverkan både i och utanför staden öka och innovationsarbetet systematiseras.

MIA verkar i pågående stadsutvecklingsprocesser i Malmös sydöstra delar. Områden som ligger i närhet till den nya tågsträckningen Malmöringen och de stationer som ska byggas och väckas till liv i anslutning till denna. Dessa områden har valts ut just på grund av de möjligheter de nya stationsnära lägena kan medföra och utvecklingspotentialen i området.

Inom MIA arbetar man med innovationsprocesser och utveckling av metoder och koncept för hållbart bostadsbyggande. Både ny- och ombyggnation ska inkluderas i utvecklingen av dessa områden där även potentialen i nya sätt att finansiera hållbart bostadsbyggande studeras.

Det är alltså inom projektet MIA som denna utredning genomförs och anledningen till att delandelösningar är en del av projektet är för att undersöka hur delningsekonomi kan vara en del av en hållbar livsstil. Malmös klimatpåverkan ligger idag på drygt tio ton CO₂-ekvivalenter per capita, baserat på att både konsumtion av varor och tjänster som orsakar utsläpp i Sverige samt konsumtion av varor från andra länder som orsakar utsläpp i produktionsländerna räknas in. Forskning från exempelvis MISTRA Urban Futures har visat att en omställning till en mer klimatsmart livsstil även kan ge kraftfullt förbättrad folkhälsa, bättre livskvalitet och minskade levnadsomkostnader. För att förändra situationen krävs bättre förutsättningar och innovationer för att kunna bo och leva klimatsmart, en av dessa skulle kunna vara en ökad delningsekonomi.

Sharing Cities

Delningsekonomi har växt fram de senaste åren och många städer genomför olika satsningar för att skapa förutsättningar för invånare att kunna dela. I Malmö stad finns många initiativ som bygger på delningsekonomi och nyligen startade projektet Sharing Cities, där Malmö är med som projektpartner. Målet med Sharing Cities är att:

Utveckla en nationell nod, Sharing Cities Sweden, i syfte att stärka den nationella (och internationella) samverkan och främja ett gott erfarenhetsutbyte, samt sätta Sverige på kartan som ett land som aktivt och kritiskt arbetar med delningsekonomi i städer.

Utveckla världsledande testbäddar för delningsekonomi i Stockholm, Göteborg, Malmö och Umeå. Genom testbäddar i fyra städer ska delningstjänster utvecklas på basis av

"MIA är en innovationsplattform som ska ta byggandet i Malmö till en ny nivå genom att stimulera, utveckla, testa och sprida innovationer som snabbt, hållbart och kostnadseffektivt kan öka antalet bostäder och skapa mer hållbara bostadsområden."

digitala plattformar. Delningsekonomins möjligheter och risker ska testas och utvärderas. Testbäddarna kompletteras med en nationell nod för koordination, nationellt lärande samt internationellt utbyte. Programmet genomförs i samverkan mellan näringsliv, offentlig sektor, universitet och institut. Syftet är att stärka Sveriges arbete för de globala hållbarhetsmålen, samt att stärka Sveriges konkurrenskraft genom att utveckla nya tjänster och nya företag för hemmamarknad och exportmarknader. Projektet påbörjas 2017 och varar i tre år.

MKB är Malmö stads kommunala bostadsbolag och satsar bland annat på delningstjänster inom transport. I all nyproduktion finns avtal med bilpooler. Cykeln är i fokus och fler hus får låncyklar och lådcykelpooler. MKB vill öka förutsättningarna för att cykeln ska vara primärt fordon. MKB har arbetat med två pilotprojekt inom delning bl.a. kollektivhuset Trevnaden och Greenhouse Augustenborg. Även på MKB Student finns en bytेशörna som fungerar bra där studenter lämnar och hämtar produkter. MKB ser att efterfrågan finns från de boende i viss mån, men har i dagsläget inget mål för kollektiva ytor utan endast för cykelpooler (Bernstad Saraiva, 2017).

Drivkrafter, möjligheter och hinder

Vem använder delningstjänster?

Enligt Statens Offentliga Utredning (SOU 2017:26) går delningsekonomin positiva effekter på många plan hand i hand med en mer hållbar livsstil och faller inom ramen för de värderingar som dagens yngre generationer har. Studier visar att de personer som hittills tagit del av delningstjänster kännetecknas av nyfikenhet och öppenhet inför nya samhällsfenomen, starka sociala drivkrafter och en viss riskbenägenhet. Det är så kallade "early adopters" och unga människor i storstadsregioner som använder delningsekonomiska tjänster mest. De har ofta mer acceptans för bristande funktioner i plattformarna och att det kan uppstå problem med andra användare, vilket skiljer sig från acceptansnivån hos äldre generationer. Utifrån det kan konstateras att det krävs någon typ av tillkommande, trygghetsskapande åtgärder och funktioner om delningsekonomin ska kunna växa och etablera sig utanför kretsen av nyfikna, socialt intresserade och något riskbenägna "early adopters" (SOU 2017:26).

Delningsekonomin som positiv utvecklingskraft kräver mångas engagemang. Ju högre nyttan är att dela och ju högre kostnaderna är för att äga, desto högre är sannolikheten att konsumenter använder sig av delningsekonomin. Det spelar stor roll hur högt personen värderar själva ägandet av produkten, jämfört med att hyra samma tjänst. Slutligen är en viktig faktor hur vana människor är att dela. En person som har goda erfarenheter av delningstjänster och är van vid att dela, kommer sannolikt att vara positivt inställd till att använda delningstjänster igen (Konkurrensverket, 2017).

I Statens Offentliga Utredning är den främsta orsaken till att delningsekonomiska tjänster inte används att de potentiella användarna inte känner till att de finns. En klar majoritet, ca 80 %, av de personer som känt till att delningsekonomiska tjänster finns, har i första hand angivit att de inte haft behov av det. Övriga 20 % anger osäkerheten i att anlita/handla med privatpersoner som främsta orsak till att inte använda tjänsterna. De som har använt sig av delningsekonomiska plattformar har enbart använt tjänsterna enstaka gånger. Ca 80 % av de som deltagit i delningsekonomin anger att de har övervägande positiva erfarenheter. Endast 3 % har angivit att de har övervägande negativa erfarenheter av delningsekonomiska transaktioner (SOU 2017:26).

Sociala effekter av delningsekonomin

Att delningsekonomin har effekter på ett socialt plan och kan påverka den socialt hållbara utvecklingen i en stad. Delningsekonomiska relationer kan många gånger bidra till nya sociala kontakter, gemenskap och sammanhållning, kanske inte minst i de icke-kommersiella delarna av delningsekonomin. Nödvändigtvis sker betalningen nämligen inte med transaktion av pengar utan bygger snarare på samarbetsförmåga och tillit genom utbyte av tjänster. Samtidigt har en sociologisk studie visat att användare av delningsekonomiska plattformar, kommersiella såväl som ideella, tenderar att främst göra transaktioner med personer som liknar dem själva, när det gäller social och etnisk bakgrund samt värderingar och intressen. På så vis finns också segregeringseffekter av en del delningsplattformar (SOU 2017:26).

Trygghet

Trygghetsfaktorn är avgörande för vilken roll delningsekonomin kan komma att få. Majoriteten av användare upplever delning av enklare tjänster som tryggast, medan att till exempel dela sin privata bil med andra upplevs som mest otryggt. För att tjänsterna inom

"Studier visar att de personer som hittills tagit del av delningstjänster kännetecknas av nyfikenhet och öppenhet inför nya samhällsfenomen, starka sociala drivkrafter och en viss riskbenägenhet."

Källa: SOU 2017:26

Enligt en Novusundersökning (SOU 2017:26) har följande aspekter lyfts fram som viktiga fördelar inom delningsekonomin:

- Miljövänligt
- Resurseffektivt/hållbart
- Färre prylar att äga och förvara
- Mer personligt
- Tidseffektivt
- Sociala möten
- Stort utbud

delningsekonomin ska attrahera användare som inte känner varandra är det avgörande att plattformarna erbjuder kontrollfunktioner som ökar användarnas trygghet. En faktor som har en avgörande inverkan i frågan om trygghet är alltså mängden information som användare har att tillgå om varandra via digitala plattformar. Att verifiera sin identitet med hjälp av till exempel betalkort, Paypal, telefonnummer, Facebook och e-post vid användande av delningssajter (såsom Skjutsgruppen, Airbnb, Couchsurfing etc.) ökar vår benägenhet att känna oss trygga med att dela varor och tjänster med varandra. Även betygssystem mellan användare, som ger en möjlighet till insyn i andras upplevelser, är centralt avgörande för den upplevda tryggheten (SOU 2017:26).

Trygghetsskapande åtgärder som konsumenten efterfrågar för att börja använda delningstjänster mer i framtiden är officiell kvalitetsmärkning samt lagar som skyddar privatpersoner i delningsekonomiska transaktioner. Dels för att dagens försäkringssystem inte stödjer en delningsekonomi, dels för att lagar som konsumentköplagen och konsumenttjänstlagen är utformade för att reglera relationen mellan näringsidkare som säljer varor eller tjänster till enskilda konsumenter. Relationen mellan användarna om huruvida den tillhandahållande parten ska betraktas som näringsidkare eller privatperson är en central fråga som utgör ett av de största hindren för delningsekonomi. Att definitionen är i gråzonen kan utgöra ett hinder eftersom lagstiftningen inte är uppdaterad till dessa nya förhållanden. Lagarna ger skydd för konsumenterna och gäller istället för avtalsvillkor om villkoren skulle ge sämre konsumentskydd än lagen. Dessa lagar gäller dock inte vid delningsekonomiska transaktioner, då privatpersoner handlar eller hyr och utför tjänster åt varandra. Exempelvis prövar inte Allmänna reklamationsnämnden (ARN) tvister mellan privatpersoner. Det råder också oklarheter vad gäller produktsäkerhet och produktansvar när privatpersoner lånar eller hyr saker av varandra. Statens offentliga utredning SOU 2017:26 visar att det finns ett starkt behov av Lagstiftning som reglerar användarnas ansvar mot varandra (SOU 2017:26).

Det finns än så länge inga bindande EU-rättsakter som direkt avser att reglera verksamheter i delningsekonomin. Däremot har delningsekonomin framväxt uppmärksamhets av kommissionen i ett antal policydokument inom ramen för arbetet med att åstadkomma en effektivare inre marknad, i synnerhet den digitala (SOU 2017:26).

Samhällsekonomiska aspekter

Utvecklingen av delningsekonomin innebär stora möjligheter för konsumenter, företag och myndigheter. Till exempel skapar delningsekonomin nya affärsmöjligheter för företag och ökar utbudet av tjänster på respektive marknad, vilket leder till lägre priser och större valmöjligheter för konsumenterna (Konkurrensverket, 2017).

Det är främst den tekniska utvecklingen med nya digitala plattformar, till exempel mobilapplikationer, som möjliggör delning av resurser i en mycket större skala än tidigare, framförallt mellan privatpersoner. Delningsekonomin kan underlätta för mer resurseffektiv konsumtion. I stället för enskilt ägande av bilar, båtar, verktyg med mera kan saker delas, vilket stödjer mer cirkulära affärsmodeller och främjar produktion av mer hållbara och robusta produkter (SOU 2017:26).

De jobb som skapas inom delningsekonomin (så som Yepster, inom Airbnb och Uber med flera) är i nuläget ofta extrajobb/korttidsjobb med osäkerhet, dåliga arbetsvillkor och låga löner. Delningsekonomi i sin ”renaste form” skapar sällan arbete då det måste finnas en transaktion av pengar och delningstjänsten måste vara ekonomisk lönsam för att det ska finnas resurser att skapa arbetstillfällen och kunna erbjuda någon en lön. Dock kan delningstjänsterna innebära ett ansvarstagande och koordinerande fungera som en

inkörsport till ett jobb. Man får erfarenhet och färdigheter. Möjligheten till arbete kan alltså öka, som en effekt av delning (Öhrwall, 2017).

Däremot finns en stor möjlighet till jobbskapande inom en cirkulär ekonomi. ”*Ätminstone på kort- och medellång sikt finns det skäl att anta att övergången till en mer cirkulär resursanvändning faktiskt skulle förbättra matchningen på arbetsmarknaden genom tillkomsten av fler tjänstebaserade jobb som inte kräver akademisk utbildning, kombinerat med en viss förskjutning av konsumtionen från importerade produkter till inhemska tjänster. På längre sikt kommer sysselsättningsutvecklingen förvisso att bestämmas av många andra faktorer och teknikutvecklingen att förändra efterfrågan på arbetskraft också vad gäller cirkulära tjänster*” (SOU 2017:22). Utredningen hänvisar till flera internationella rapporter som menar att möjlighet till ökad sysselsättning i en cirkulär ekonomi finns, men att effekterna är svåra att förutse.

Ger delningsekonomi alltid en miljöeffekt? Studier visar att delningsekonomi inom transport och boende så som Airbnb, Uber och bilpooler kan ge en så kallad rekyleffekt. Att du har möjlighet att hitta ett billigare boende under semestern och att dina transportkostnader blir billigare efter att ha gått med i en bilpool så att du istället spenderar pengarna på annat, till exempel en extra semesterresa (Nordiska ministerrådet, 2017).

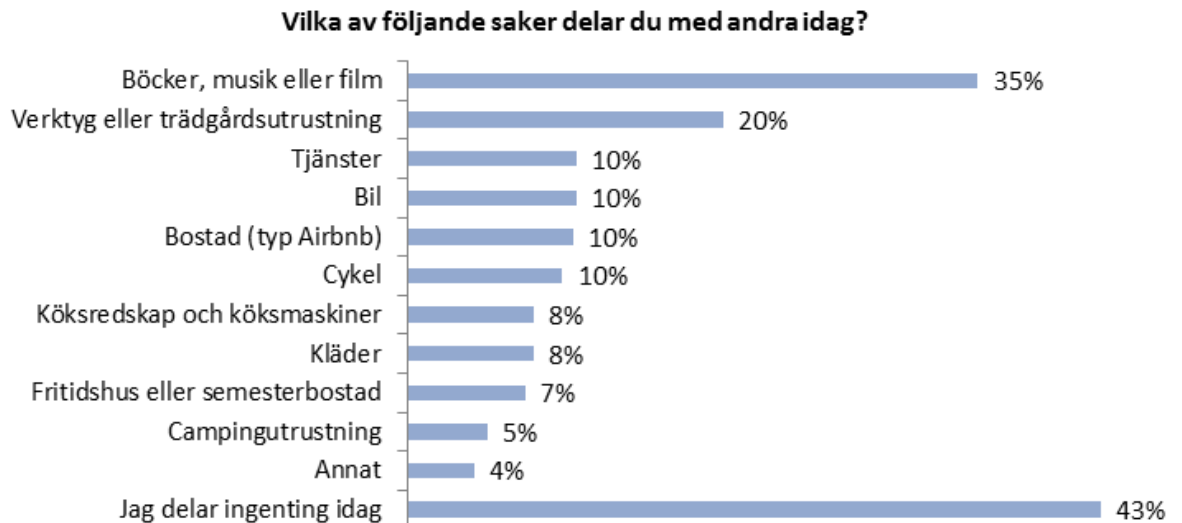
Delningsekonomins potential i Malmö

Som en del av projektet Malmö Innovationsarena genomförde Malmö stad en undersökning om Malmöbornas inställning till delad konsumtion. Undersökningen gjordes för att ge en fingervisning om vilka varor och tjänster Malmöborna kan tänka sig att dela med andra, samt för att bena ut vilka argument som ses som drivkrafter eller hinder i frågan om delad konsumtion. Studien genomfördes i december 2016 och totalt intervjuades 604 Malmöbor, relativt jämt fördelat över ålder, kön och stadsdelar.

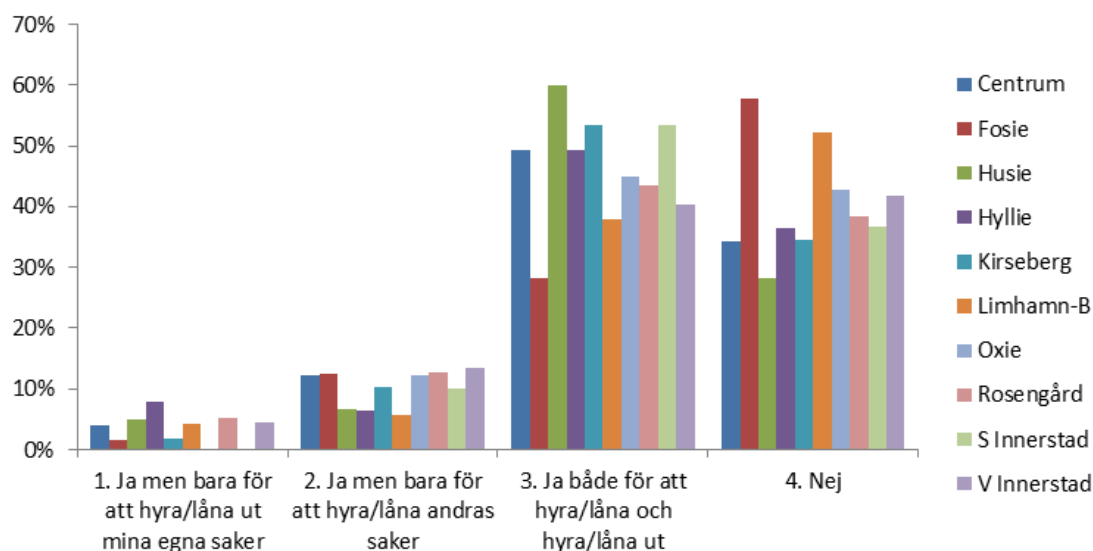
"Ca 83 % av Malmöborna kan tänka sig att dela något och 60 % vill göra det med någon i sitt närområde."

Undersökningen konstaterar att Malmöbornas attityder speglar litteraturens studier på nationell nivå. Ca 83 % av Malmöborna kan tänka sig att dela något och 60 % vill göra det med någon i sitt närområde. Det största hindret för delning som Malmöborna uppger är att de inte känner till tillgängligheten och inte kan kontrollera vilka alternativ som erbjuds. Ca 30 % anger detta som ett skäl till att inte dela. Det finns även flera andra anledningar som får många att tveka, och de flesta av dem rör också tilliten till systemet. Andra hinder Malmöborna uppgav är att det verkar krångligt, de föredrar att äga själv, att det verkar tidskrävande, är rädd för att ha sönder saker, att det känns otryggt eller okunskap kring hur det fungerar (Malmö, 2016).

Intervjuundersökningen visar att nästan tre av fem Malmöbor var involverade i någon form av delningskonsumtion redan då undersökningen gjordes 2016, vilket kan ses i figuren nedan. Den överlägset största delningskategorin var Böcker, musik eller film (där lånebibliotek och streamingtjänster ingår), drygt en tredjedel av alla svarande angav att de delar detta. Den näst största delningskategorin var Verktyg eller trädgårdsutrustning. Omkring en tiondel av de tillfrågade delade även på Tjänster, Bil, Bostad och Cykel, och strax därunder fanns andelen som delade Köksredskap och köksmaskiner samt Kläder.

På frågan om invånarna kan tänka sig att dela varor och tjänster med sina grannar ser svaren ut som i figuren nedan. Attityderna kring att dela på varor och tjänster med sina grannar skiljer sig relativt mycket åt beroende på stadsdel. I Husie, Kirseberg och Södra innerstaden är över hälften av invånarna positiva till att både låna/hyra och att låna/hyra ut. I områden som Fosie och Limhamn är över hälften av invånarna däremot negativa till att dela med sina grannar överhuvudtaget.

En positiv inställning till delningsekonomi kan ha ekonomiska motiv, vilket kan vara en faktor för boende i just Rosengård och Lindängen då många i dessa områden har svåra ekonomiska förutsättningar. Ekonomiska och miljömässiga faktorer är de största skälen till att dela, enligt undersökningen. Att det i många fall ger hög status att äga produkter kan dock antas vara en barriär för att få människor att använda tjänster som bygger på delningsekonomi. Ett sätt att öka antalet användare av delningsekonomiska tjänster kan därmed bestå i att göra företeelsen mer attraktivt genom kommunikativa insatser.

Omvärldsanalys av delningsekonomi

Goda exempel lokalt

Inom delningsekonomi finns det flera goda exempel på existerande verksamheter, både nationellt och internationellt. I bilaga 1 listas de goda exempel som utredningen har kartlagt. Några goda exempel som redan existerar i Malmö eller kringliggande kommuner har valts ut och beskrivs nedan. Observera att detta är några initiativ och att det finns fler.

Verkstäder och butiker för återanvändning och reparation

STPLN

STPLN är en mötesplats där kreativa, konstnärliga och kulturella projekt och experiment genomförs. I grunden är det en ekonomisk förening som består av flera olika verksamheter. STPLN startades på initiativ av Malmö stad och får grundfinansiering av kommunen, men det täcker endast vissa kostnader och därmed krävs externa finansiärer för att verksamheterna ska gå runt. En av verksamheterna som drivs på STPLN är Cykelköket, en öppen verkstad där allmänheten kan reparera sina egna cyklar på plats. Cykelkök har blivit ett populärt koncept och finns i flera städer, både i Sverige och internationellt.

ReTuren

ReTuren är en samlingsplats för återvinning och återanvändning beläget i Lindängen. Verksamheten drivs av Malmö stad med VA Syd som samarbetspartner. Initialt var syftet med ReTuren att de boende i området skulle ha möjlighet att lämna farligt avfall samt att fördela oönskade varor vidare genom att privatpersoner lämnar in saker som inte längre används som någon annan kan få ta gratis, en så kallad "free shop". ReTuren består förutom av denna "free shop" även av en verkstad där Malmöbor kan låna verktyg gratis och laga sina privata produkter. Eftersom det inte sker någon transaktion av pengar på ReTuren är lokal och personal finansierad av Malmö stad, med ett litet stöd från VA Syd. Under 2018 ska man utveckla verksamheten och starta Mötesplats ReTuren. Målet är att tillgängliggöra ReTuren mer för att boende i området ska använda delningstjänsten. Mötesplats ReTuren planerar även att agera inkubator och vill satsa på kommunikation och att engagera boende för att skapa jobb och samla kunskap och kompetens om utbudet i området. På Returen idag finns även ett café som drivs av en ideell organisation och allt i cafét säljs till självkostnadspris. I Lindängen finns problem med att de boende inte har någonstans att lämna in sitt grovavfall och de har inte heller transportmöjlighet att ta sig till någon av Malmö stads insamlingsplatser. Därför är planen att starta en grovavfallstjänst under 2018, med målet att öka återbruket av avfallet som tas emot. Tjänsten ska vara bemannad och tillgänglig en gång per vecka för boende och fastighetsägare. En önskan är också att verkstaden utvecklas med mer och fler olika sorters verktyg för att utveckla möjligheterna till reparationer (Workshop, 2017b).

Returhuset i Staffanstorps

Returhuset i Staffanstorps är en butik där delar av sortimentet består av "cirkulära varor". Med cirkulära varor innebär skadade eller överblivna produkter från försäkrings-, E-handels- samt logistikbranschen som återanvänds genom reparation, rekonditionering och försäljning. Under början på år 2018 kommer Returhuset öppna i nya lokaler i fastigheten bredvid. Då ska butikens koncept med hållbar konsumtion vara mer tydlig. Butiken ska utformas som en inspirerande och pedagogisk kunskapsplattform som ökar kunders medvetenhet och intresse kring konsumtion. Det unika med Returhuset är att

Foto: Colourbox

Grannsaker

Grannsaker är en digital plattform med syfte att främja grannsamverkan genom att underlätta uthyrning och utlåning till och från privatpersoner. Plattformen förmedlar mellan de som kan tänka sig att hyra/låna ut saker och de som är i behov av att hyra eller låna saker. Som utlånare styr du själv över vilka saker som är tillgängliga för utlåning eller uthyrning och du håller själv koll på dina utlånade saker. På grannsaker kan du låna och låna ut vad du vill allt från en skruvdragare eller jordfräs till förrådsutrymme. Sajten har upplagda kategorier från trädgård och bygg till studiemedel och köksredskap. Tjänsten bygger på att du lånar gratis, men som utlånare kan du begära ersättning vid utlåning, till exempel vid utlåning av dyrare föremål som släp, jordfräs eller bil. Grannsaker är rikstäckande och är även aktiv i Malmö (Grannsaker, 2017).

Bibliotek

Bibliotek har en viktig funktion i delningsekonomin då det är en naturlig, existerande fysisk plattform som möjliggör delning. Det finns goda exempel på bibliotek runt om i Sverige där man förutom böcker även kan låna hem brädspel, TV-spel, verktyg och fritidsartiklar. Ett bra exempel är Linnéstadens bibliotek i Göteborg där du kan låna hem symaskiner, verktyg och köksmaskiner.

Garaget är en öppen mötesplats för alla åldrar på Malmö stadsbibliotek. Förutom att läsa och låna böcker som man gör på ett traditionellt bibliotek kan man som besökare även fika, laga kläder, pyssla eller låna en dator. De har en kreativ verkstad, en scen för arrangemang och ett ekologiskt kafé. I verkstaden har de symaskiner, verktyg för att kunna reparera cyklar samt en slagborr som man kan låna hem på sitt bibliotekskort. Garaget har även en anställd vaktmästare som har kunskap om verktygen och reparation som service till kunderna. Biblioteket i Västra hamnen kan man hyra som lokal. Alla bibliotek i Malmö ligger under samma organisation så att de kan med fördel samarbeta och utnyttja varandras tjänster (Malmö, 2017).

Foto: Apelöga

Malmö by Bike

Hyr cyklarna Malmö by bike invigdes i maj 2016 med 50 stationer och 500 hyrcyklar. 2019 ska systemet vara fullt utbyggt och då vara dubbelt så stort som idag med totalt 100 stationer och 1 000 cyklar runt om i Malmö.

Malmö by bike har blivit väl mottaget och används av många malmöbor, pendlare och besökare dagligen. Dagligen cyklas ca 1 800 turer med en hyrcykel och ca 12 000 turer på en vecka. En årsprenumeration kostar 250 kronor.

Livsmedel

Stadsodling

Urban odling eller stadsodling som det framförallt kallas är en del i omställningen mot ett resurseffektivt samhälle. Stadsodling är ett sätt att öka livsmedelssäkerheten och göra människor mer medvetna om hur livsmedel produceras. Stadsodlingar kan inte göra städerna helt självförsörjande, men det har ett pedagogiskt syfte då det ökar medvetenheten kring livsmedelsindustrin, matkonsumtion och hur sårbart samhället är samtidigt som det ökar grönytorna i våra städer.

Stadsodling Malmö startade som ett tvåårigt projekt under namnet Grönsakslandet. Syftet med projektet var att underlätta för individer och företag att utveckla verksamheter med fokus på hållbar odling och matförädling. Idag är det en digital plattform och nätverk för stadsodlare i Malmö. Det är fastighetskontoret som ansvarar för odlingslotter och trädgårdskolonier i Malmö stad. Det är väldigt populärt och det är idag långa köer för att få hyra en odlingslott (Stadsodlingmalmö, 2017).

Foto: Malmö stad

Andelsjordbruk

Ett andelsjordbruk utförs som ett partnerskap mellan konsument och lantbrukare där ansvar och risker delas. Partnerskapet kan vara att köpa en del av skörden i förväg (självplock på gården) eller att teckna en prenumeration på grönsaker (grönsakslåda). Alla andelsjordbruk har tre gemensamma kännetecken, det vill säga närodlat, betalning i förväg, och veckovis leverans eller skörd.

Happy Onion Farm är ett urbant odlingsföretag i Malmö som odlar grönsaker enligt ekologiska principer på 2 250 kvm i Västra Skrävlinge. Sedan år 2017 är Happy Onion Farm det första andelsjordbruket i Malmö. Som andelsägare i Happy Onion Farm stöttar man ett lokalt urbant jordbruk och njuter under odlingsåret (ungefär juni-november) av färska grönsaker och örter som odlats enligt ekologiska principer i Malmö. Under år 2017 hade Happy Onion Farm 33 andelsägare som betalade 6 500 kronor per andel.

Palla frukt

På pallafrukt.se lägger fruktträdsägare ut sina fruktträd som kontaktannonser. Pallarna kan sedan skicka ett meddelande via ett kontaktformulär till fruktträdsägaren med en förfrågan om att få plocka frukt. Fruktträdsägaren och pallaren kommer tillsammans överens om förutsättningarna för hur "pallningen" ska ske (Pallafrukt, 2017). Det finns fler liknande organisationer där frukt i trädgårdar tas tillvara på av andra människor, till exempel Fruktförmedlingen och fruktkartan.se.

Karma & Resque food

Karma och Resque food är digitala applikationer som möjliggör försäljning av överbliven mat vilket minskar matsvinnet. Systemet bygger på att restauranger lägger ut osålda måltider till rabatterat pris via appen. Exempelvis kan man hämta en osåld lunch klockan 15.00 med 30 % rabatt. Med denna metod minskar matsvinnet från restaurangbranschen, som står för en betydande del av det totala matsvinnet.

Digitala plattformar för "enkla jobb"

Det finns många goda exempel på digitala plattformar som knyter samman arbetskraft med ett behov av "enkla tjänster" och vardagliga sysslor hos privatpersoner. Taskrunner, Taskrabbitt och Yepstr är exempel på det.

Grundarna till Taskrunner såg ett tydligt behov hos privatpersoner som ville ha hjälp med enkla tjänster men hade svårt att hitta någon som kunde utföra jobbet. Därför skapades plattformen som matchar behov och position med personer som har rätt erfarenhet för att utföra tjänsten. Exempel på tjänster som finns tillgängliga på plattformen är fräskklippning, städning, flytt hjälp eller andra vardagliga hemmasysslor. Taskrabbitt är uppbyggt på samma sätt som Taskrunner. Plattformen köptes under 2017 upp av IKEA (Taskrabbitt, 2017).

Yepstr är en digital plattform som fungerar på samma sätt men som endast riktar sig till ungdomar. Via plattformen kan ungdomar hitta uppdrag i sitt grannskap. Plattformen kopplar samman hushållen som efterfrågar tjänster med ungdomar som vill genomföra enkla uppdrag, såsom barnpassning, läxhjälp, trädgårdsarbete etc. Yepstr grundades i Sverige 2015 och har över 15 000 användare.

Dessa delningstjänster har fått kritik för att de erbjuder dåliga arbetsvillkor och låga löner för de som utför de enkla jobben. Lönerna är oftast provisionsbaserade. Diskussioner finns också om denna typen av digitala plattformar är en del av delningsekonomi eller inte. I och med att denna utredning har ett syfte att undersöka möjligheten för jobbskapande, så valde vi att ta med information om dessa digitala plattformar som ett sätt att öka kunskapen kring att de finns och visa på både möjligheter och utmaningar med dessa plattformar.

Initiativ på stads- eller lokalnivå i Sverige

Jämfört med i andra länder är delningsekonomin i Sverige fortfarande relativt liten. Majoriteten av de svenska företag som arbetar enligt en delningsekonomisk modell är i uppstartsfasen och har en låg omsättning. Det står dock klart att utvecklingen av digitala plattformar som baseras på delning av resurser ökar i omfattning (SOU 2017:26).

"Jämfört med i andra länder är delningsekonomin i Sverige fortfarande relativt liten."

Många gånger erbjuds tjänsterna i storstäder med korta geografiska avstånd mellan ägare och konsument. Korttidsuthyrning av bostäder är ett av de områden där tillväxten har varit stor och därefter kommer transportområdet. En förklaring till tillväxten inom dessa sektorer är att stora internationella företag som Uber och Airbnb har expanderat sin verksamhet. De största aktörerna inom delningsekonomin i Sverige är fortfarande amerikanska och europeiska företag. Lokala aktörer har dock reagerat genom att utveckla egna digitala plattformar för delning av kläder, verktyg, cyklar och begagnade varor (Felländer et al, 2015).

Den svenska ekonomin har goda förutsättningar för att kunna dra nytta av delningsekonomin. Detta eftersom att den har höga sysselsättningsnivåer, specialisering inom IT- och kommunikationstjänster, hög användningsgrad av internet och mobiltelefoner, innovativa entreprenörsföretag och svenskarnas intresse för hållbarhet (Felländer et al, 2015).

Det har gjorts flera undersökningar i Sverige om delningsekonomin. Undersökningar från år 2016 visar att mellan 10-13 % av svenskarna är aktiva inom delningsekonomin (SOU 2017:26). Olika studier visar olika siffror vad gäller utbredning, troligtvis beroende på att delningsekonomi definieras på olika sätt vilket försvårar att få ett statistiskt representativt urval. I Sverige kan man notera att det i större städer som Stockholm, Göteborg, Malmö och Karlstad finns ett större engagemang i den lokala delningsekonomin. Enligt en svensk Novusundersökning (SOU 2017:26) så är Blocket, Tradera samt Facebookgrupper de mest använda tjänsterna i Sverige.

Göteborg – Delningsekonomi på stadsnivå

I Göteborg har delningsekonomin vuxit fram starkt med många pågående initiativ. Stadens arbete med delningsekonomi kan jämföras med Sharing Cities så som Amsterdam och Seoul. Drivkraften bakom arbetet med delningsekonomin i Göteborg är främst den ideella föreningen Kollaborativ Ekonomi Göteborg som idag har ett nära samarbete med Göteborgs Stad. Göteborgs Stad har bland annat tagit initiativ till tjänsten Tage, en digital plattform för återanvändning av möbler och annan utrustning som kan omfördelas inom staden.

Den ideella föreningen Kollaborativ Ekonomi Göteborg arbetade under 2014-2016 tillsammans med Göteborgs Stad fram en karta över alla aktörer och initiativ inom delningsekonomi Göteborg. År 2016 lanserades den under namnet "Smarta kartan".

I rapporten "Sharing Cities – Städernas roll i delningsekonomi", framtagen av Göteborgs Stad, konstateras att det krävs politisk förankring och beslut för att kunna profilera sig som en Sharing City. Utmaningen enligt rapporten är hur kommunen kan stötta initiativ som bidrar till samhällsnytta i form av miljönytta och social hållbarhet men som inte kan mätas i ekonomiska termer. Business Region Göteborg som ansvarar för näringslivsutvecklingen i Göteborgs Stad och kommunerna i regionen har också varit delaktiga i arbetet med delningsekonomi i Göteborg (Göteborgs Stad, 2017).

Bagarmossen Resilience centre – Delningsekonomi på kvartersnivå

Bagarmossen Resilience centre ligger i framkant inom delningsekonomin i Stockholm. I kvarteret delar man redan arbetsplatser, lådcyklar, kläder och trädgård med varandra. Bagarmossen Resilience centre är en ekonomisk förening som startade 2017 och hoppas på 250 medlemmar inom ett år. I november startades en lånegarderob där medlemmar kan dela kläder med varandra kostnadsfritt. I föreningens lokaler kan man låna en arbetsplats via Hoffice och på gräsmattan utanför kan man lära sig att odla hållbart. Föreningen har höga ambitioner och arbetar med att utveckla fler delningstjänster, bland annat "Poolfarm" där intresserade kan gå ihop och beställa kött och mejeriprodukter

från en ekobonde i länet och få det hemkört med lådcykeltransport. Bagarmossen Resilience Centre startar nu ett samarbete med KTH för att även kunna erbjuda en digital delningsplattform. Bagarmossen är först ut i pilotprojektet Locallife som finansieras av Vinnova. Det är en digital samlingspunkt för att hjälpa grannar att förenkla sina liv genom att dela saker eller tjänster.

Sege Park – Delningsekonomi på stadsdelsnivå

Resan till en omvandling av Sege Park och vad som ska bli Malmös nya spjutspetsområde för hållbar stadsutveckling har påbörjats. Den 22 september 2017 antog stadsbyggnadsnämnden detaljplanen för Östra sjukhusområdet i Kirseberg med plats för 700 nya bostäder i både befintliga och nybyggda hus.

Sege Park ska bli en hållbar stadsdel med klimatsmarta lösningar och stort fokus på samarbeten, gemensamma initiativ och delningsekonomi. Här ska storskaliga system som öppen dagvattenhantering, lokala energikällor, smarta elnät och självförsörjande gatubelysning samsas med småskaliga satsningar på exempelvis cykelpool, bilpool, återbrukstation och växthus. Biltrafiken ska minimeras och ett finmaskigt nät för gång- och cykeltrafikanter byggas, som också knyter stadsdelen närmare Kirseberg och centrum.

En arkitekttävling för Sege Park anordnades 2015 på temat fysiska förutsättningar för en klimatsmart vardag och detaljplanen ger nu möjlighet att förverkliga det vinnande förslaget.

Som nämnt ovan är Malmö, och Sege Park, del av det nationella projektet Sharing Cities.

Initiativ i andra länder

De nordiska länderna har inte kommit lika långt som andra europeiska länder som till exempel Italien, Frankrike och Storbritannien. Till skillnad från Sverige har dessa länder redan lagstiftning som reglerar plattformarnas verksamhet och vissa användarrelaterade företeelser.

Danmark

Den danska regeringen lägger stor vikt vid delningsekonomi och sedan år 2015 har de arbetat med att ta fram en strategi för delningsekonomi som ska behandla områden som beskattning och konsumentskydd. År 2016 aviserades bland annat att en digital rapporteringslösning med automatisk skattebetalning för privata aktörer som utför mindre tjänster ska utvecklas. Århus är under 2017 en så kallad delningsby och undersöker delningsekonomins potential inom turism, transport, medborgardialog, med extra stort fokus på näringslivsutveckling.

Storbritannien

Storbritannien är en pionjär bland världens regeringar avseende delningsekonomi och tillsatte en utredning om delningsekonomins potential i Storbritannien redan år 2014. Över 1 000 personer ur allmänheten deltog i utredningen som senare resulterade i en rapport med runt 35 rekommendationer på åtgärder riktade både till regering, myndigheter, näringsliv och föreningsliv. Den dåvarande brittiska regeringen tog fasta på flertalet av dessa åtgärder i kommande budget år 2015, bland annat i form av integrerade transportlösningar och tryggare verifiering via digitala plattformar. Året därpå, 2016, infördes därtill skattelättnader för delningsekonomiska initiativ. Vidare bildades år 2015 SharingEconomyUK (SEUK), en branchorganisationen för aktörer inom delningsekonomi (SOU 2017:26).

Enligt en studie av EU-kommissionen framgår att ca 17 % av EU:s befolkning använt delnings-ekonomiska plattformar. De länder som har högst andel användare är Frankrike och Irland (36 respektive 35 %). Siffran för Sveriges del ligger på 15 %.

Källa: (EU-kommissionen, 2016)

Frankrike

Frankrike har skapat ett internationellt nätverk för delningsekonomi. Efter Storbritannien brukar Frankrike beskrivas som det ledande europeiska landet i delningsekonomin.

Det finns ett stort engagemang från gräsrotsnivå och lokal nivå, och ett av de främsta nätverken och mötesplatserna för delningsekonomin i världen, Ouishare21, har sitt ursprung i Frankrike. Plattformen Mon p'tit voisinage är ett annat initiativ. Plattformen är ett öppet API som samlar en rad olika delningstjänster och initiativ utifrån ett grannskap. I nätverket samlas alltifrån samåkning, till att dela på verktyg, vardagstjänster, odla tillsammans till diskussionsforum och medborgardialog (Modig & Minoz, 2017).

Holland

Amsterdam är en av de städer som har kommit längst i sitt arbete med delningsekonomi. Staden har blivit en förebild för andra städer i Nederländerna och arbetet har även fått internationell uppmärksamhet och bidragit till policydiskussionen kring delningsekonomin som pågår inom OECD och på EU-nivå (Göteborg Stad, 2017). Syftet med 'Sharing City' i Amsterdam är att skapa utrymme för pilotprojekt inom delning. Initiativet har främst kommit från civilsamhället, där arbetet har drivits av organisationen ShareNL, en plattform som samlar aktörer från olika håll i staden, offentlig verksamhet, forskning, civilsamhälle och näringsliv. Plattformen verkar även på flera nivåer i samhället både lokalt, nationellt och internationellt. Utöver ShareNL finns ytterligare plattformar inom delningsekonomi. Staden vill även att mer traditionella verksamheter, såsom små och medelstora företag, organisationer och lokala myndigheter, ska arbeta med delningsekonomi (ShareNL, 2017).

Spanien

Barcelona har på initiativ av lokala myndigheter skapat ett genomgående stadsövergripande arbete med delningsekonomi. Genom att samla in kunskap och förslag från olika aktörer skapades grunden till en gemensam handlingsplan och budget för delningsekonomin i Barcelona. Planen innefattar bland annat ett program för entreprenörer inom delningsekonomi med 100 000 euro avsatt för ett match-making finansieringsprogram. Trettio initiativ valdes ut som kommer få mentorskap, juridisk rådgivning och matchad finansiering. Initiativ som har en tydlig koppling till allmänheten prioriterades i urvalet. Staden har även skapat en inkubator för delningsekonomi (P2PFoundation, 2017).

Syd Korea

Seoul var en av de första städerna i världen som satsade på delningsekonomi på stadsövergripande nivå. Initiativet till Sharing City i Seoul kommer från de lokala myndigheterna där stadens borgmästare varit drivande i arbetet. De lokala myndigheterna ser 'Sharing City Seoul' som ett socialt innovativt verktyg för att skapa nya ekonomiska möjligheter, att återskapa trovärdiga förhållande, och att minska resursanvändningen i urbana områden. För att främja projekt inom delningsekonomi finansierar myndigheterna en plattform, Sharehub, som fungerar som en samlingsplats för alla olika initiativ i staden. Seoul förespråkar delad användning av både offentliga och privata tillgångar, samtidigt som de ökar medborgarnas engagemang och stöttar lokala verksamheter. De olika aktörerna som är verksamma i staden har olika roller och samverkan mellan kommunen, företag och medborgare är en viktig del i arbetet med delningsekonomi. Företag och organisationer delger deras expertis och samverkar i flera delande projekt. Dessutom ska fokus ligga på att möjliggöra för unga personer att utveckla sina idéer till fungerande affärsmodeller inom delningsekonomin (Sharehub, 2017).

Resultat av utredningen

Behov hos de boende i Lindängen och Rosengård

Barnprodukter

Det är många barnfamiljer som bor i områdena och i både Lindängen och Rosengård råder det barnfattigdom (Rädda Barnen, 2015). Under de workshops och intervjuer som gjordes framkom att behovet av barnprodukter är stort och därmed blir det största fokuset på barnfamiljer och deras behov. Leksaker, barnkläder, barnvagnar och liknande produkter finns det ett stort behov av (Workshop, 2017a).

Ett ytterligare förslag var att det ska arrangeras barnloppisar i områdena. Det finns redan en stor populär barnloppis i Folkets Park i Malmö som erbjuder begagnade, prisvärda barnartiklar där alla kan handla på lika villkor, och i Lindängen finns ReTuren.

Utbudet att låna eller hyra barnartiklar är mycket sämre. Familjecentralen Solstrålen i Rosengård är en engagerad barnavårdscentral, där kan man lämna in barnkläder och leksaker som någon annan kan hämta.

Lokaler

Delning av fastigheter ligger utanför utredningens avgränsning. Dock identifierades detta som ett problem i samtliga intervjuer under utredningens gång. Tillgång till lokaler och gemensamma ytor är en annan mycket stor utmaning för Lindängen och Rosengård eftersom bostäder prioriteras. Utifrån intervjuerna som genomförts har bristen på lokaler lyfts upp som ett av de största problemen (Workshop, 2017a). Att ha möjlighet till att ha en lokal kan vara viktigt för att ta tillvara de initiativ och den potential för innovationer som skulle kunna födas.

Delningsekonomi bygger mycket på social innovation och det krävs ett innovativt tänk för att lösa problemet med lokaler.

Mobila lösningar som exempelvis en buss eller husbil som kör runt. Kan bli mindre sårbart och denna lösning kan appliceras på många olika områden i staden.

Att dela på ytor har diskuterats under utredningens gång och följande alternativ lades fram som exempel på möjliga lokaler:

- Folkets hus Rosengård
- Skolkök
- Kommunens lokaler
- Garage som står tomma

Arbetsstillfällen

Arbetslösheten är hög i Lindängen och Rosengård, i jämförelse med resten av Malmö och i Sverige. I Lindängen är arbetslösheten ca 50 %. Eftersom medelåldern i både Lindängen och Rosengård är låg finns det ett stort behov av att sätta ungdomar i arbete (Workshop, 2017b). Enligt Arbetsmiljöverket är den största utmaningen att kunna matcha behovet med utbudet av arbete. Den största utmaningen är att få sitt första jobb, vilket är steget in i arbetslivet. Genom plattformar som Taskrunner och Yepstr, finns möjlighet till extrajobb vilket kan ge referenser och chansen att visa vad man kan prestera. Det ger också ett vidare syfte för varje enskild individ att känna att man behövs och att man uppfyller en viktig funktion i samhället. Dock har dessa digitala plattformar fått kritik för att det inte ger möjlighet att försörja sig på dessa jobbuppdrag då ersättningen är låg. Den klart vanligaste betalningsmodellen för plattformarnas förmedlingstjänster utgörs av provisionsersättning.

Potential till jobbskapande och lägre levnadskostnader genom delningsekonomi i Malmö

Tage, ett Ta och Ge-skåp

Ett förslag som presenterades under en av utredningens workshops var att barnartiklar

som glöms kvar på förskolor runt om i Malmö ska delas ut i områden med behov. Denna idén kan dock vara känslig i praktiken då det ökar bilden av att Malmö är en segregerad stad med stora klyftor där ”rika ger till de fattiga”. Men avsikten att produkter delas ut till de som verkligen behöver är god (Workshop, 2017a).

Skåpet Tage är en ide ursprungligen från Karlstad, som hjälper föräldrar att på ett enkelt och miljövänligt sätt byta kläder med varandra. Tage är givmild, minskar avfallet och hjälper föräldrar att spara pengar. Skåpet Tage har flyttat in på flera förskolor i Karlstad (första kommun att införa detta) och har sedan dess fått stor spridning ute i landet. Idén är lika enkel som miljövänlig. I Tage kan föräldrar lämna kläder och skor som barnen inte längre behöver, och ta kläder som andra barn inte längre har användning för. Du behöver inte lämna något för att få ta ett plagg. I Malmö skulle detta kunna testas, men också då med tvisten att kläder som blir kvar i vissa delar av Malmö flyttar till andra.

Plattform för delning

En digital plattform för delning, likt Grannsaker, har många fördelar och rätt förutsättningar för att erbjuda de boende högre standard trots lägre levnadskostnader. Lindängen och Rosengård har en låg medelålder med unga människor som vill dela i högre utsträckning än äldre. Dock vittnar intervjuer om att det redan finns en organiserad delning mellan människor i dessa områden eftersom behovet finns och för att dessa områden är starka communities där man hjälper varandra. Eftersom många av de boende har en ansträngd ekonomisk situation har delningslösningar skapats automatiskt. Dock finns det möjligheter att förenkla och strukturera dessa lösningar via digitala plattformar. Grannsaker finns i Malmö och de boende i Lindängen och Rosengård bör informeras om att den existerar för att öka användningen. Undersökningar har visat att den främsta orsaken till att delningsekonomiska tjänster inte används är att de potentiella användarna inte känner till att de finns. Därför krävs informationsinsatser och praktisk demonstration för att visa att det fungerar. Ett annat alternativ för att öka utnyttjandegraden är att skapa egna plattformar för Lindängen och Rosengård då det kan ge ökad trygghet för användarna men utredningen förespråkar att redan existerande plattformar ska användas.

Information kring tjänster som kan bidra till arbetsmöjligheter

Tjänster för enklare sysslor som till exempel barnpassning, hundpromenader, likt Taskrunner och Yepstr, kan bidra till att unga människor får arbetsmöjligheter. Utmaningen är som beskrivits tidigare i utredningen är att dessa arbeten inte ger möjligheter att försörja sig på. Men det kan leda till kontakter och referenser för att få möjlighet till ett jobb. Utredningens förslag är att denna plattform inte ska vara begränsad till Lindängen och Rosengård utan sträcka sig över hela Malmö stad för att arbetsmöjligheterna ska vara så stora som möjligt. Eftersom dessa tjänster redan finns i Malmö bör man inte starta en liknande tjänst/app utan istället satsa på informationsinsatser där man informerar boende i Lindängen och Rosengård om att dessa arbetsmöjligheter finns.

Smarta kartan i Malmö

Ett test skulle kunna vara att ta fram en plattform, likt Göteborgs ”Smarta karta”, för att alla invånare ska få en överblick om vad som finns. Studier har visat att orsaken till att de som vill dela men inte har gjort det, beror på att de inte visste om att utbudet fanns. Genom att öka tillgängligheten och synliggöra delningstjänster kan kartan underlätta för Malmöbor att leva hållbart och uppmuntra till tillgång istället för ägande. Delningsekonomi kan via Smarta kartan sudda ut geografiska gränser och bidra till en enhetlig stad.

På Smarta kartan i Göteborg hittar du allt från cykelkök till digitala plattformar till kalender för klädbytardagar. Det finns kriterier för att få synas på kartan och ett av de obligatoriska kriterierna är att delningstjänsten ska vara gratis eller till självkostnadspris. Möjligheten finns också att utveckla för att även näringsidkare kan ta plats på kartan i Malmö.

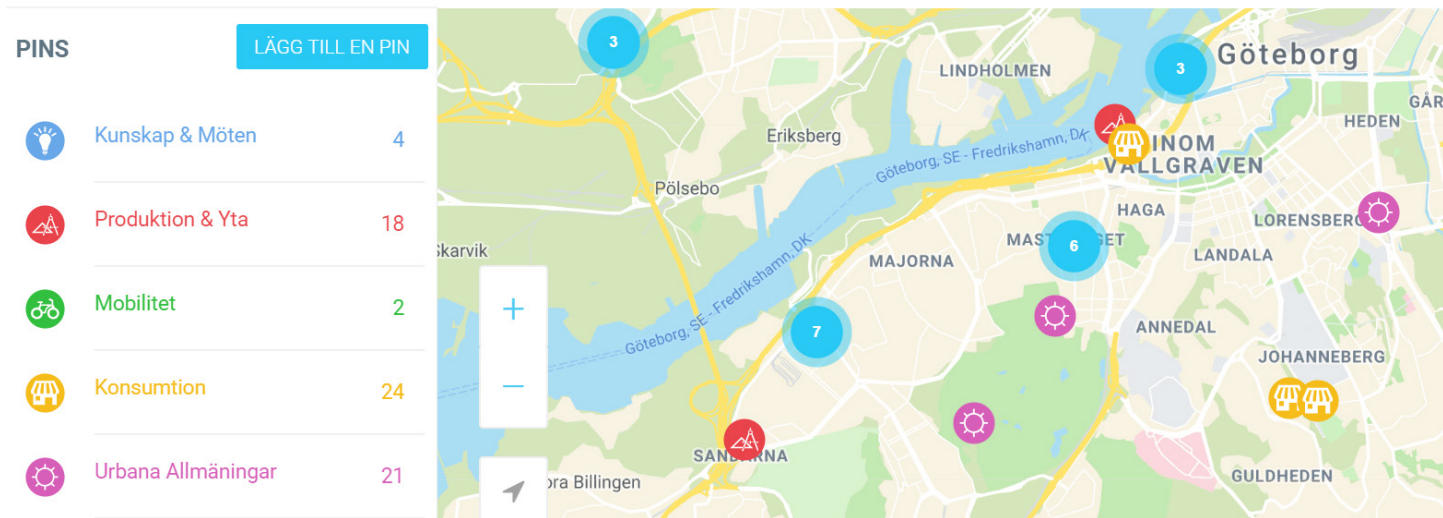

Bild: smartakartan.se

Strategi för Delningsekonomi i Malmö

Det finns i dagsläget redan ett mycket bra utbud av tjänster som bygger på delningsekonomi i Malmö. Det som saknas är ett helhetsgrepp likt det man har gjort i Amsterdam, Seoul och Göteborg, för att även Malmö stad ska få en mer samlad bild av hur staden kan gynna och gynnas av delningsekonomi ett nästa steg att ta fram en strategi. Det finns redan många goda initiativ och koncept som kan direkt kopieras och öppna upp i andra stadsdelar. Malmö har en stor utmaning med integration och vi ser en möjlighet att tjänster som bygger på delningsekonomi kan bidra till en ökad integration av människor då dessa tjänster bygger på tillit, förtroende och öppenhet mellan människor. Samtidigt är det problematiskt för Malmö stad att ta fram en policy för delningsekonomi när det fortfarande råder en stor osäkerhet kring begreppet och vad det innefattar.

Samarbete med ReTuren i Lindängen

På ReTuren finns redan en så kallad freeshop, dit alla kan komma och byta varor gratis. ReTuren kommer under hösten samverka med projektet Drevet, som går ut på att lära nyanlända att reparera cyklar. Potential finns att samverka för att lyfta möjligheten att utveckla även reparation och återbruk av möbler, då ReTuren tillsammans med Va Syd och fastighetsägare nu testar en grovavfallsinsamling.

Slutsats

Delningsekonomi är en starkt växande trend i hela Europa med potential att förändra nuvarande konsumtionsbeteende och norm kring ägande. Att konsumera en funktion eller tjänst framför en produkt möjliggör för bättre kvalitet och högre standard till ett lägre pris. Genom utredningens omvärldsanalys kan vi anta att det finns god potential, generellt sett, att delningsekonomin kan leda till lägre levnadskostnader. Inom utredningens bredare definition av delningsekonomi, det vill säga inklusive bland annat återbruk, reparation och uthyrning finns även viss potential för att skapa arbetstillfällen. "Ren" delningsekonomi, där resurser delas mellan privatpersoner helt utan ekonomisk transaktion, ger inte samma potential för jobbskapande.

Betalningsförmågan för att hyra eller reparera produkter i Lindängen och Rosengård är dock låg. I dessa områden är möjligheten till att gratis låna eller få produkter det som kan ha stor inverkan på levnadsstandarden. Detta innebär att det krävs ett inflöde av produkter av så pass god kvalitet att de kan användas mycket och länge samt kan repareras. Med denna modell finns det inte möjlighet för inköp av nya produkter - allt bygger på att produkter skänks. Att sprida information om Fritidsbanken och på så vis utöka uthyrningsfrekvensen där kan ha positiv inverkan på levnadsstandarden för Malmöbor i ekonomiskt utsatta områden. Vi ser även potential till att utveckla nya funktioner på Mötesplatsen ReTuren, där personer idag kan byta kläder, böcker etc. gratis. Viktigt att också poängtera i slutsatsen är att utredningen har identifierat ett behov av lokaler att nyttja för de boende i Lindängen och Rosengård för att kunna utveckla verksamheter och förverkliga idéer.

Utbudet av delningstjänster i Malmö är stort. För att öka delandet måste delningstjänster bli mer tillgängliga och synliggöras genom informationsinsatser. Malmö stad har möjlighet att bidra till ökad kännedom om delningsekonomin. En möjlighet är att följa Göteborgs exempel och ta fram en "Smarta Kartan" även för Malmö samt vidare utreda hur Malmö stad ska agera i frågan.

I jämförelse med andra länder i Europa ligger Sverige efter i utvecklingen för delningstjänster både politiskt och juridiskt. För att delningsekonomin ska ha förutsättningar att ta fart på riktigt, i både Malmö och övriga landet, krävs att skattemässiga- och juridiska frågor reds ut, samt att det utvecklas ett fungerande försäkringssystem för delning. Att ARN (Allmänna reklamationsnämnden) inte hanterar tvister mellan privatpersoner, utan att dessa istället måste lösas i domstol, är ett exempel på förutsättningarna ännu är osäkra. De kontrollfunktioner som måste till bör utvecklas av de som står bakom respektive delningsplattform i samarbete med politik och försäkringsbranschen.

Referenser

Litteratur

- EU-kommissionen, 2016. The use of Collaborative platforms. Flash Eurobarometer 438.
- Malmö stad, 2016. Malmöbon och delad konsumtion, enkätundersökning via Miljöförvaltningen.
- Martin, C. J., 2015. "The sharing economy: A pathway to sustainability or a nightmarish form of neoliberal capitalism?", Ecological Economics, 121, 149–159.
- Konkurrensverket, 2017. Konkurrens och tillväxt på digitala marknader. Ett regeringsuppdrag om e-handel och delningsekonomi, 2017. Rapport 2017:2.
- SOU 2017:26. Delningsekonomi på användarnas villkor, 2017. Statens offentliga utredningar.
- Modig, S. & Minoz, Å., 2017. Hur delningsekonomin i andra länder främjas i ett användarperspektiv. Underlag till Utredningen om användarna i delningsekonomin (Fi 2015:13)
- Nordiska Ministerrådet, 2017. Environmental impacts and potential of the sharing economy.
- Felländer, A., Ingram, C. & Teigland, R., 2015. Sharing economy embracing change with caution. Entreprenörskapsforum.
- Tyréns, 2013. Marknadsanalys Rosenkraft.
- Göteborgs stad, 2017. Sharing cities, städernas roll i delningsekonomin.
- Rädda Barnen, 2015, Barnfattigdom i Malmö

Intervjuer

- Bernstad Saraiva, 2017. Intervju med Anna Bernstad Saraiva 2017-11-09.
- Sjölin, 2017. Intervju med Tor och Ola Sjölin.
- VA-Syd, 2017. Mejlkorrespondens med Savita Upadhyaya.
- Workshop, 2017a. Workshop 2017-08-30 på Malmö stad inom projektet. Medverkande: Emma Börjesson (Malmö Stad), Jens Thulin (GIAB), Matilda Jarbin (GIAB), Marlène Engström (Malmö Stad), Sabina Vendela Dethorey (Malmö Stad), Elin Hasselberg (Malmö Stad), Jennie Hügert (Malmö Stad).
- Workshop, 2017b. Workshop 2017- på Malmö stad om ReTuren. Medverkande: Emma Börjesson (Malmö stad), Matilda Jarbin (GIAB), Jörgen Andersson (Malmö stad), Sadiye Altundal (Malmö stad), Savita Upadhyaya (VA Syd).
- Öhrwall, 2017. Emma Öhrwall, Göteborg stad. Föreläsning om delningsekonomi 2017-09-11.

Internetkällor

- Grannsaker, 2017. www.grannsaker.se
- Malmö stad, 2015. <https://re.dovisningar.malmo.se/2015/arsredovisning-2015/verksamheterna/omradesprogram-ett-socialt-hallbart-malmo/>
- Malmö, 2017. <http://malmo.se/Kultur--fritid/Biblioteken/Vara-bibliotek/Garaget.html>
- P2PFoundation, 2017. <https://p2pfoundation.net>
- Pallafrukt, 2017. www.pallafrukt.se
- Repamera, 2017. www.repamera.se
- Sharehub, 2017. <http://english.sharehub.kr>

ShareNL, 2017. <http://www.sharenl.nl>

Stadsodlingmalmö, 2017. <http://stadsodlingmalmo.se>

Taskrabbt, 2017. <https://www.taskrabbt.com/>

Yallatrappan, 2017. <http://www.yallatrappan.se/>

Bilaga 1 - Exempel

Kategori	Sverige	Malmö
Fastighet och mark (dela arbetsplatser)	Hoffice (Office at home) Workaround Impact Hub Stockholm United Spaces Epicenter SUP46 Entreprenörskyrkan The Castle Dela bostad: Airbnb Hembyte.nu Bostadsbyte.com Semesterbyte.com Fritiden.se Couchsurfing CO-grow (dela din trädgård)	Garaget (dela sociala ytor)
Transport	Uber Car2Go Sunfleet Gomore Snappcar Skjutsgruppen (Samåkning) Roadmate Bilplats.se Samåkning.se Mobilsamåkning Bilpoolen City car club Bilcoop Flexidrive BlaBlaCars Baghitch Freelway	
Finansiering	FundedByMe Kickstarter Crowdcube Crowdculture Toborrow Trustbuddy	

Kategori	Sverige	Malmö
Konsumentprodukter	Delbar Grannsaker Hygglo – hyr mellan privatpers Rentl Swinga bazaar Tjikko Fritidsbanken (fritid och idrotts- utrustning) Klädbyte.se Lundahoj (Lund) Styr och ställ (GBG) Citybikes (Sthlm) Retoy (leksaker) Sabinaandfriends (hyr kläder) Cykelkök (reparera cyklar) Tage (hylla för att ta och ge) Stuffsmart	Toolpool (kostnadsfria lån av verktyg) Swopshop (byte av kläder) Bibliotek Cykelköket Cykelbiblioteket Klädoteck (stängt) ReTuren Garaget (Verkstad i biblioteket) BVC i Rosengård Repamera
Tjänster (dela tid)	Grannar.se Care (hushållsnära tjänster) Yepstr Urb-IT (budtjänster för hemleverans av varor) Helpling (städning) eWork (konsulting) TaskRunner MyWays Hinnerdu (leverans service) Freelance finans (administrativa jobb) Buddler (matchar människors behov) Happytail (hitta hundvakt eller hundkompis)	STPLN (reparation) Yallatrappan
Livsmedel	Wunderchef (matlåda från privatperson) Stadsodling Karma (överbliven mat från restauranger) Resq club (överbliven mat från restauranger) Palla frukt Fruktförmedlingen	

Bilaga 2 - Bakgrund områden

Lindängen

Lindängen är ett av flera delområden i stadsdelen Fosie som ligger i södra delen av Malmö. Delområdet Lindängen växte fram ur miljonprogrammet och domineras av flerfamiljshus där största delen är byggda på 1970-talet. Idag bor det ca 7 000 människor i Lindängen varav 30 % är under 20 år (Case Lindängen, 2017). De boende i området har nära till naturen och i området finns skolor och förskolor, Lindängsbadet hittas även där. I Lindängen centrum finns dagligvaruhandel, restauranger, småbutiker även stadsdelsbibliotek, vårdcentral och apotek. Eftersom det inte finns några bostäder i själva centrum är det få som vistas där på kvällarna. Lindängen kan tyckas avskärmat då delar av Inre Ringvägen och Munkhättegatan skapar en barriär från resten av Malmö.

Utbudet i Lindängen är utbrett och det går idag att hitta ett flertal samlingsplatser med olika syften. Lindängens bibliotek är en viktig och välbesökt mötesplats i Lindängen centrum, där det finns aktiviteter för både barn och vuxna. Framtidenshus i Lindängen är ett medborgarkontor där du som medborgare kan få information, rådgivning, stöd i olika samhällsfrågor. I Lindängen finns även ett Allaktivitetshus som arrangerar aktiviteter för barn och ungdomar. Motettens Folkets Hus är en ideell förening med syfte att tillhandahålla lokaler för möten och andra sammankomster. ReTuren är en samlingsplats för återvinnig och återbruk, det presenteras nedan bland ”Goda exempel”.

Lindängen var ett av fem områden som ingick i områdesprogrammen för ett socialt hållbart Malmö. Satsningen hade som mål att bidra till fler arbetstillfällen och ökad sysselsättning, att skapa ökad trygghet, ett levande centrum och det var även en möjlighet för alla att påverka utvecklingen av området. Både Framtidens hus och Allaktivitetshuset var en del av utvecklingen under områdesprogrammet (Malmö stad, 2015). Lindängen har ett starkt community och något som kännetecknar Lindängen är att de boende hjälper varandra på olika sätt. Det pågår redan idag ett utbyte av tjänster mellan de boende. Det anordnas även loppisar regelbundet i Lindängen. Arbetslösheten är hög, ca 50 %, och många har en ansträngd privatekonomi.

Malmö Stad har idag ett flertal pågående projekt i området. Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett förslag till detaljplan för Lindängen centrum med målet att skapa trygghet och ett mer välkomnande och attraktivt centrum (Malmö stad, 2017). Case Lindängen är ett pilotprojekt som drivs för att förverkliga syftena i detaljplanen. Pilotprojektet handlar därmed om att vidareutveckla kunskapsallianser och förbättra de processer som redan är etablerade. Satsningar och projekt som genomförs i Case Lindängen ska leda till bland annat fler bostäder, en hållbar stads- och trafikmiljö, högre sysselsättning och fler mötesplatser för alla Lindängebor.

Det finns ett behov av bostäder i Lindängen. Men att bygga nya bostäder är en utmaning i områden som dessa då kostnaderna för bostäderna inte matchar betalningsförmågan. Eftersom bostadspriserna i Lindängen är lägre än i Malmö generellt kan fastighetsbolagen känna en osäkerhet i att få tillbaka investerade pengar. År 2015 startade Malmö Stad tillsammans med fastighetsbolaget Trianon ett nybyggnadsprojekt på ungefär 300 miljoner kronor i 140 nya lägenheter i Lindängen. Det är den första nybyggnationen och den största investeringen som gjorts i Lindängen på över 30 år. I avtalet förbinder sig Trianon med underleverantörer att rekrytera 25 procent av den arbetskraft som behövs, tio personer per år i fyra år, bland arbetslösa hyresgäster eller andra arbetslösa i Lindängen. Som motprestation har Malmö stad rabatterat markhyran (Malmö stad, 2015).

Rosengård

Rosengård ligger innanför Inre ringvägen i östra delen av Malmö. Det bor ungefär 23 600 människor i stadsdelen (Tyréns, 2013). Av dessa beräknas minst 86 % ha utländsk bakgrund. Området omfattas av flera delar. Apelgården, Herrgården, Kryddgården och Örtagården tillhör de så kallade miljonprogramsområdena som byggdes under 1960- och 1970-talet. Utbildnings- och sysselsättningsnivån hos de boende är lägst i jämförelse med andra stadsdelar i Malmö (Tyréns, 2013). Det finns problem med utanförskap och sociala problem i området. Problemen kan kopplas samman med hög arbetslöshet, svårighet att motivera ungdomar att utbilda sig samt kriminalitet och diskriminering (Tyréns, 2013). Geografiskt sätt ligger Rosengård nära centrala Malmö vilket är en fördel vid utveckling och integrering med närliggande områden.

I området finns flertalet grönområden, fritidsgårdar, fotbollsplaner, sporthallar och dessutom ett utomhusbad och en ishall. På Rosengårdcentrum ligger City Gross, medborgarkontoret, bibliotek och sporthall. Utbudet av mångkulturella mötesplatser är stort, till exempel Apelgårdens fritidsgård, och Kamelia, en av MKB organiserad mötesplats för kvinnor. För barn och ungdomar finns även kulturhuset Drömmarnas hus. Likaså finns Tegelhusets fritidsgård som en mötesplats för barn och unga. Det finns även ett brett utbud av ideella föreningar i området. Yalla Trappan är ett exempel på ideell förening i startade i Rosengård. Verksamheten beskrivs som ett arbetsintegrerande socialt företag och kvinnokooperativ som erbjuder servering, catering, syateljé och uthyrning av konferensrum (Yallatrappan, 2017).

Det finns ett flertal stadsbyggnadsprojekt i Rosengård som redan genomförts eller som planeras att genomföras. Malmö stad har bland annat genomfört upprustning av Rosengårdsstråket, utveckla Örtagården och Törnrosen med nya bostadshus och verksamhetslokaler. Dessutom genomförs projektet Culture Casbah vilket ska bidra med nya bostäder, nya lokaler, mötesplatser och utöka serviceutbudet (Malmö stad, 2017).

Malmö Stad har startat Idéverkstad Amiralstaden, ett stadsutvecklingsprojekt med utgångspunkt i den kommande tågstationen på Rosengård. Processen startades av Malmö stad men bygger på ett brett och nära samarbete med fastighetsägare, näringsidkare, medborgare och föreningar. Upplägget av Idéverkstaden kan liknas vid ett experiment med parallella uppdrag där både sociala och fysiska investeringar planeras. Idéverkstad Amiralstaden omfattar Rosengård Centrum och området kring station Rosengård inklusive Culture Casbah och kopplingarna däremellan.

Foto: Apolonia

Malmö **Innovationsarena**

Vill du veta mer?

Kontakta gärna Emma Börjesson,
miljöförvaltningen, Malmö stad:
e-post: emma.borjesson@malmo.se